

ЛИОНСКА ДЕКЛАРАЦИЈА О ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА И РАЗВОЈУ

Лионска декларација из августа 2014, године написана је на енглеском језику. Текст енглеске верзије је најмеродавнији.

Уједињене нације преговарају о новом програму развоја за успешно остварење Миленијумских циљева развоја. Овај програм ће послужити као смернице свим земљама како би оне дефинисале приступе за побољшање живота људи и изложиле нови скуп циљева које би требало достићи у периоду 2016-2030.

Ми, доле потписани, верујемо да побољшање приступа информацијама и знању у друштву, уз помоћ доступних информационо-комуникационих технологија (ИКТ), подржава одрживи развој и побољшава животе људи.

Стога позивамо земље чланице Уједињених нација да успоставе обавезу у међународним оквирима за коришћење програма развоја после 2015. године како би се осигурало да сваки појединац има приступ, да је у стању да разуме, користи и дели информације неопходне за унапређење одрживог развоја и демократског друштва.

ПРИНЦИПИ

Одрживи развој настоји да обезбеди дугорочни друштвено-економски просперитет и благостање свих људи широм света. Способност влада, чланова парламената, локалних власти, локалних заједница, цивилног друштва, приватног сектора и појединаца да доносе одлуке засноване на информацијама од суштинског је значаја за остварење наведеног циља.

У том контексту, право на информације ће бити промена од суштинског значаја. Приступ информацијама подржава развој тако што омогућава људима, посебно маргинализованим групама и онима који живе у сиромаштву, да:

- остваре своја грађанска, политичка, економска, социјална и културна права.
- буду економски активни, продуктивни и иновативни.
- науче и примене нове вештине.
- обогате културни идентитет и изражавање.
- учествују у доношењу одлука и у активном и ангажованом цивилном друштву.
- решавају изазове које доноси развој на нивоу заједнице.
- осигурају одговорност, транспарентност, добро управљање, учешће и оснаживање.
- прате напредак у јавним и приватним обавезама о одрживом развоју.

ДЕКЛАРАЦИЈА

У складу са закључцима Високог панела о развојном програму после 2015. године, са саветима Програма Уједињених нација за развој о периоду после 2015. године и са Извештајем Отворене фокус радне групе, који су сви заједно установили кључну улогу приступа информацијама као подршку развоју, ми, доле потписани, признајемо да:

1. Сиромаштво је вишедимензионално, а напредак у искорењивању сиромаштва је повезан са одрживим развојем у разним областима.

2. Одрживи развој се мора одвијати у оквирима заснованим на људским правима у којима:

а) Неједнакост се смањује оснаживањем, образовањем и укључивањем маргинализованих група, укључујући жене, аутохтоне народе, мањине, мигранте, избеглице, особе са инвалидитетом, старије особе, децу и омладину.

б) Родна равноправност, заједно са пуним социјалним, економским и политичким ангажманом може значајно бити побољшана оснаживањем жена и девојака кроз једнак приступ образовању.

в) Достојанство и независност може се ојачати обезбеђивањем приступа запошљавању и пристојним радним местима за све.

г) Подједнак приступ информацијама, слободу изражавања, слободу удруживања и окупљања и приватност потребно је промовисати, заштитити и поштовати као први услов за независност појединца.

д) Учешће целокупне јавности обезбеђује да јој се омогући да преузме власништво над променама неопходним за побољшање живота свих.

3. Повећан приступ информацијама и знању, подржан универзалном писменошћу, основни је стуб одрживог развоја. Већа доступност квалитетних информација и података и ангажовање заједница у њиховом стварању обезбедиће потпунију и транспарентнију расподелу средстава.

4. Информациони посредници, као што су библиотеке, архиви, организације цивилног друштва (ОЦД), лидери заједница и медији имају вештине и ресурсе да помогну владама, институцијама и појединцима да комуницирају, организују, изграђују и разумеју податке који су од кључног значаја за развој. Они могу то да ураде:

а) Пружањем информација о основним правима и привилегијама, јавним службама, животној средини, здрављу, образовању, могућностима запошљавања, као и о јавним расходима који подржавају локалне заједнице и појединце да управљају сопственим развојем.

б) Идентификовањем и усмеравањем пажње на релевантне и горуће потребе и проблеме становништва.

в) Повезивањем заинтересованих учесника кроз савладавање регионалних, културних и других баријера како би се олакшала њихова комуникација и размена развојних решења која би могла да се користе за постизање већег утицаја.

г) Очувањем и обезбеђивањем континуираног приступа културном наслеђу, владиним документима и информацијама од јавног значаја, уз помоћ националних библиотека, архива и других јавних институција културног наслеђа.

д) Обезбеђивањем јавних трибина и простора за шире учешће цивилног друштва и њихово ангажовање у доношењу одлука.

е) Понудом обуке и курсева за стицања вештина које ће помоћи људима у приступу и разумевању информација и услуга најкориснијим за њих.

5. Унапређена инфраструктура информационо-комуникационих технологија може да се користи за развој комуникација, за убрзање пружања услуга и за обезбеђење приступа значајним информацијама, посебно у удаљеним заједницама. Библиотеке и други информациони посредници могу да користе информационо-комуникационе технологије да се премости јаз између националне политике и локалне примене како би добробити развоја стигле до свих заједница.

6. Ми, доле потписани, стога позивамо државе чланице Уједињених нација да потврде да су приступ информацијама и вештине да се оне ефикасно користе неопходан услов за одрживи развој, да обезбеде да се то прихвати у програму развоја после 2015. године, као и да:

а) Признају право јавности на приступ информацијама и подацима, уз поштовање права на приватност.

б) Препознају важну улогу локалних власти, информационих посредника и инфраструктуре, као што су информационо-комуникационе технологије и отворен Интернет као средства имплементације.

в) Усвоје политику, стандарде и законе којима се обезбеђује континуирано финансирање, јачање интегритета, чување и пружање информација од стране влада, а којима се појединцима обезбеђује приступ.

г) Развију циљеве и индикаторе који омогућавају мерење утицаја приступа информацијама и подацима и извештавају о напретку у достизању циљева током сваке године у Извештају о развоју и приступу информацијама.

УПУТСТВА ЗА ПОТПИСИВАЊЕ

Позивају се учесници који деле исту визију изражену у Лионској декларацији о приступу информацијама и развоју да се придруже потписницима који су већ потписали Декларацију.

КОНТАКТ

Dr. Stuart Hamilton
International Federation of Library Associations and Institutions (IFLA)
PO BOX 95312
The Hague
Netherlands
Email: [Stuart Hamilton](#) or [IFLA HQ](#)